

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

จากแนวทางการพัฒนาในช่วง ๓๐ ปีที่ผ่านมาอยู่ภายใต้โลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นการเชื่อมโยงการเดินทางของคน / ของ / และข้อมูลทั่วโลกอย่างไร้พรมแดนเกิดเสรีทางการค้าและวัฒนธรรมที่หลากหลายแม้ว่าผลพวงจากการพัฒนาทำให้คนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากเครื่องทุ่นแรงและเครื่องมือต่างๆ แต่ก็ยังเป็นเพียงความเจริญเติบโตในมิติเศรษฐกิจมิติเดียวเท่านั้นขณะที่มิติทางด้านสังคมและมิติด้านสิ่งแวดล้อมกลับไม่สอดคล้องตามไปด้วย เนื่องจากการขาดบริหารจัดการที่ดีและการขาดมิติการพัฒนาในระยะยาวปัจจุบันแนวทางการพัฒนานี้กำลังเปลี่ยนแปลงก้าวเข้าสู่โลกหลังยุคโลกาภิวัตน์ (Post Globalization) ซึ่งเป็นเรื่องความต้องการที่หลากหลายและแตกต่างเฉพาะตัวมากขึ้นท้องถิ่นมีบทบาทแนวคิดพันธะสัญญาที่ผูกพันพื้นที่ชัดเจนมากขึ้นรวมถึงการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านสำคัญขึ้นตลอดจนการคิดทำจัดการตัวเองที่ต้องมีมากขึ้นกระแสแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนกลายเป็นกระแสการพัฒนาที่เกือบทุกประเทศในโลกได้หันกลับมาทบทวนการพัฒนาที่ผ่านมาของตนเองซึ่งพบว่าแนวทางพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ได้พระราชทานให้เป็นหลักคิดของคนไทยรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงได้ปรับแนวทางการพัฒนาที่เน้นเศรษฐกิจเป็นหลักมาเป็นแนวทางการพัฒนามุ่งให้เกิดความสมดุลในทุกมิติไปพร้อมๆ กัน ปรากฏได้จากยุทธศาสตร์ของชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) ที่มีวิสัยทัศน์ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคตินัยประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เป็นการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของคนไทยให้สามารถพัฒนาและดำเนินการต่างๆ ด้วยหลักความพอเพียงประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

- (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความมั่นคงในการแข่งขัน
- (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในสังคม
- (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเทศไทยในปัจจุบันจึงอยู่ในช่วงเวลาแห่งการปฏิรูปประเทศไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคนเป็นช่วงเวลาประเทศไทยให้ความสำคัญกับการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาวซึ่งไม่ได้มองการพัฒนาในระยะใกล้เพียงอย่างเดียวหากแต่มองถึงอนาคตของคนไทยทุกคนในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดสถานะและทิศทางการปรับตัวของประเทศไทยไว้ว่าประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศในอนาคตและผลของการพัฒนาที่ผ่านมาแสดงว่าประเทศไทยมีศักยภาพและโอกาสในการปรับตัวและได้รับประโยชน์จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ในขณะที่เดียวกันมีประเด็นความเสี่ยงเชิงโครงสร้างหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยเพื่อทำให้ประเทศไทยสามารถก้าวข้ามสู่ประเทศรายได้สูงและคนไทยอยู่ได้อย่างมีความสุขในสังคมภายใต้กระแสของการ

เปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงควรพิจารณาจุดแข็งของประเทศไทยที่สั่งสมมาตั้งแต่อดีตปรับปรุงจุดอ่อนมาใช้จัดการกับโอกาสและอุปสรรคเพื่อวิเคราะห์สถานะและทิศทางการปรับตัวของประเทศไทย ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

๑. ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางตอนบนการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างเห็นได้ชัดและมีแนวโน้มที่ความสามารถในการรักษาส่วนแบ่งการตลาดจะลดลงเพราะกำลังสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน

๒. อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยรวมอยู่ในอันดับที่ ๓๐ จาก ๖๐ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่มาเลเซียอยู่ในอันดับที่ ๑๔ และสิงคโปร์อันดับที่ ๓ โดยสมรรถนะทางเศรษฐกิจและประสิทธิภาพภาคเอกชนอยู่ในอันดับที่ดีในขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการศึกษาอยู่ในอันดับที่ไม่ดี

๓. โครงสร้างการผลิตมีการเปลี่ยนผ่าน จากภาคเกษตรและอุตสาหกรรมไปสู่บริการมากขึ้นมีสัดส่วนภาคบริการต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสูงสุดเปิดโอกาสให้ประเทศก้าวสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ ประเทศมีฐานการผลิตที่กว้างและเข้มแข็งในหลายสาขาอุตสาหกรรมและบริการและการพัฒนาต่อยอดด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นอุตสาหกรรมและบริการบนฐานดิจิทัลและสร้างสรรค์จะเพิ่มแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้ความเติบโตอย่างต่อเนื่องในอนาคตแม้ว่าตกอยู่ในฐานะที่มีคู่แข่งทางการค้าในตลาดโลกจำนวนมากขึ้นแต่มีแนวโน้มขยายอุปสงค์ภายในประเทศ

๔. ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับภูมิภาคและโลกมีมากขึ้นโดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียนและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคตจะนำไปสู่การสร้างอำนาจการต่อรองการเมืองสังคมและสิ่งแวดล้อมขยายตลาดและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ด้านสังคม

๑. ประเทศไทยกำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๒ ทำให้ภาระการคลังเพิ่มขึ้นอัตราการพึ่งพาของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้นมีแนวโน้มการพึ่งพาแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านและสามารถขยายตลาดสินค้าผู้สูงอายุในประเทศ

๒. คุณภาพของคนไทยมีแนวโน้มดีขึ้นโดยมีปีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นมีสุขภาวะดีขึ้นและได้รับหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึง

๓. ผลผลิตการผลิตแรงงานไทยยังต่ำขณะที่ความต้องการกำลังคนที่มีทักษะและองค์ความรู้สูงทั้งปริมาณและคุณภาพเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากการก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม ๔.๐ แต่ไทยสามารถดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศแต่ยังต้องป้องกันการเคลื่อนย้ายของแรงงานทักษะสูงไปสู่ประเทศที่มีค่าแรงสูงกว่า

๔. ความยากจนมีแนวโน้มลดลงแต่ความเหลื่อมล้ำยังเป็นปัญหาสำคัญที่นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมโดยที่บริบทการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างและประชากรและโครงสร้างเศรษฐกิจอาจส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทวีความรุนแรงขึ้นขณะที่แนวโน้มของความเหลื่อมล้ำระหว่างแรงงานที่มีทักษะสูงและทักษะต่ำจะยิ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากความแตกต่างกันทางด้านรายได้

๕. สังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตจากการที่มีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามประเพณีวัฒนธรรมต่างชาติที่หลากหลายเนื่องจากขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีเพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสใหม่ของโลกได้

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ภาวะโลกร้อนเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพก่อให้เกิดวิกฤตน้ำและการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงมากขึ้นทำให้ประเทศไทยต้องพัฒนาระดับการจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพเพื่อรับมือกับวิกฤตที่เกิดขึ้น

๒. การใช้ทุนทรัพยากรเกินกว่าศักยภาพในการฟื้นตัวของระบบนิเวศส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนทำให้เกิดกระแสการอนุรักษ์ในสังคมความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรจะมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นรัฐจะต้องมีกลไกจัดการความขัดแย้งสร้างธรรมาภิบาลและความเป็นธรรมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๓. การบริหารจัดการน้ำ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพยังขาดประสิทธิภาพทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำ ระบบนิเวศลุ่มน้ำเสื่อมโทรมและภาวะการขาดแคลนน้ำในอนาคตจะเพิ่มมากขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจจำเป็นต้องพัฒนากลไกการบริหารจัดการและให้มีการจัดการทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

๔. ปัญหามลพิษในสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อทั้งด้านคุณภาพชีวิตสุขภาพอนามัยของประชากรและมีต้นทุนทางเศรษฐกิจในการจัดการแก้ไขซึ่งจะเป็นปัญหาหลักของเมืองที่มีความเจริญอย่างรวดเร็วในอนาคตจำเป็นต้องมีการวางแผนลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

ด้านความมั่นคง

๑. ประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่ยึดโยงคนในชาติให้เกาะเกี่ยวกันอย่างแน่นแฟ้นแต่ยังถูกล่วงละเมิดด้วยการให้ข้อมูลที่บิดเบือนผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศโดยยังมีความพยายามนำสถาบันหลักมาเชื่อมโยงกับความขัดแย้งทางการเมืองและความเห็นต่างทางความคิดเพื่อให้เกิดความขัดแย้งนำไปสู่ความแตกแยกในสังคม

๒. ไทยมีความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย

๓. ประเทศไทยมีความเสี่ยงในด้านไซเบอร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ประมาณ ๑ ใน ๕ เครื่องในประเทศถูกโจมตีจากโปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์และในอนาคตแนวโน้มความเสี่ยงอาจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

๔. ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่หลากหลายรูปแบบและมีวิธีการที่ซับซ้อนมากขึ้น

ด้านการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาล

๑. การให้บริการประชาชนจะต้องปรับปรุงให้ได้มาตรฐานสากลเมื่อเทียบกับต่างประเทศ

๒. การสรรหาและพัฒนาข้าราชการที่มีคุณภาพทดแทนข้าราชการที่เกษียณอายุ

๓. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐให้สามารถปรับตัวให้ทันกับยุคดิจิทัล

๔. การทุจริตและประพฤติมิชอบได้ขยายไปในวงกว้างทั้งในภาครัฐและเอกชน

๕. กระบวนการยุติธรรมยังขาดประสิทธิภาพและกฎหมายล้าสมัยไม่สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่าง

ประเทศ

อีกทั้งการพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาฉบับที่ ๑๑ ในระยะที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลากหลายรูปแบบทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ ความไม่เสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยความผันผวนของเศรษฐกิจโลกกระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการก่อการร้ายข้ามชาติและภัยพิบัติทางธรรมชาติประกอบกับการพัฒนาที่ผ่านมายังคงประสบปัญหาหลาย ๆ ด้านทั้งปัญหาคุณภาพการศึกษาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาความเสื่อมถอยทางวัฒนธรรมผลิตภาพการผลิตต่ำและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังนั้นการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆอย่างเหมาะสมมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนพัฒนาที่คำนึงถึงการวางรากฐานของประเทศในระยะยาวทั้งในด้านความมั่นคงเศรษฐกิจ / สังคม / ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการที่ดีโดยมีหลักการสำคัญของแผนฯประกอบด้วย

๑. ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” อย่างต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อให้การพัฒนาในทุกมิติเป็นไปอย่างมีบูรณาการบนทางสายกลางมีความพอประมาณมีเหตุผลรวมถึงมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี สอดคล้องกับภูมิสังคมการพัฒนาทุกด้านมีดุลยภาพทั้งมิติเศรษฐกิจสังคมและระบบนิเวศน์มีความสอดคล้องและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันการพัฒนาในมิติหนึ่งไม่ส่งผลกระทบทางลบอย่างมีนัยยะสำคัญต่อมิติอื่นๆสามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพและมีเสถียรภาพการกระจายความมั่นคงอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเป็นการเติบโตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมชุมชนวิถีชีวิตค่านิยมประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืนของประเทศอย่างแท้จริง

๒. คำนึงถึง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยใช้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคนไทยให้เป็นพลังสำคัญในการสร้างความมั่นคงของชาติเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการโดยในมิติสังคมพัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพมุ่งเน้นให้คนมีศักยภาพและการเรียนรู้มีความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถรอบด้านและมีโอกาสในการเข้าถึงคุณภาพของการศึกษาอย่างเท่าเทียมลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนและครอบครัวให้ดีขึ้นในมิติเศรษฐกิจพัฒนาคนทางด้านคุณภาพและปริมาณเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อก้าวสู่การหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูงในมิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมุ่งสร้างคนให้ใช้และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลอนุรักษ์ ฟื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

๓. มุ่งเสริมสร้างกลไกการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพทั้งกลไกที่เป็นกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆโดยต้องปรับปรุงให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกระดับมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ลดความซ้ำซ้อนหรือเป็นอุปสรรคต่อการหนุนเสริมการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆควบคู่กับการพัฒนาการทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์หรือประเด็นการพัฒนาเฉพาะในแผนฯทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มบทบาทของกลไกภาคองค์ความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วน

กล่าวโดยสรุปหลักการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งเน้นการพัฒนาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญาพื้นฐานในการกำกับทิศทางการพัฒนาประเทศให้เติบโตอย่างมีดุลยภาพคำนึงถึงการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวคนในชาติจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีคนเก่งมีคุณธรรมจริยธรรมความเพียรและมีจิตสำนึกคำนึงถึงประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญรวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสำคัญในการขับเคลื่อนแผนฯทั้งการปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบกลไกการทำงานที่มีหน้าที่ผลักดันประเด็นการพัฒนาสำคัญต่างๆและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการใช้องค์ความรู้เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่สังคมที่ “มั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน” ได้ในอนาคตโดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๑๐ ยุทธศาสตร์ คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ความมั่นคง

- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในภาครัฐและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ยุทธศาสตร์ที่ ๘ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ การต่างประเทศประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ (พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๖๐) (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน)

วิสัยทัศน์ (Vision) : ประตูกการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข

พันธกิจ (Mission) :

๑. ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์เชื่อมโยง สู่สากล ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒. ส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตรกร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มพูนมูลค่า

๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม อารยธรรมแห่งล้านนา ตะวันออกดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นอัตลักษณ์และสุขภาพ

๔. อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ :

“ประตูกการค้าสู่สากลบนพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์”

เป้าประสงค์หลัก (Goal)

๑. เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS)

๒. เพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยังประเทศ GMS, AC และประเทศอื่นๆ เพิ่มขึ้น

๓. เพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมนำสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมสู่ตลาดโลก

๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และคุณค่าสินค้าและบริการเน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้

๕. รักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติสร้างภาคีในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพยกระดับการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืนและเตรียมพร้อมรับอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และกรอบความร่วมมือประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด (Strategic Issues)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างสภาพแวดล้อมในพัฒนาการค้าการลงทุนและโลจิสติกส์ เชื่อมอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและเตรียมพร้อมรับความร่วมมือประชาคมอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการกระตุ้น การลงทุนภายในจังหวัด วิจัยพัฒนา และจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับกลุ่มจังหวัดอื่นภายในประเทศและเพื่อนบ้าน

๒) ส่งเสริมการค้า การลงทุน โดยพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการและพัฒนาธุรกิจ SMEs

๓) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS โดยจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการ Logistics และ Supply Chain ผลักดันด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาระบบฐานข้อมูล วิจัย พัฒนา ผลิตภัณฑ์ด้าน Logistics ทุกระดับ และจัดการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ

แนวทางการพัฒนา

๑) เพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร โดยเน้น ความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสิ่งที่มีศักยภาพทางการตลาด ลดต้นทุนการผลิตโดยใช้หลักการผลิตปริมาณมาก ปรับปรุง คุณภาพการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตร

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และ มูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร

๓) สร้างความเข้มแข็งต่อเกษตรกร องค์กรเกษตรและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม โดยการ สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรในพื้นที่ และสร้างความเข้มแข็ง ของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ส่งเสริมการบริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มขีดความสามารถใน การแข่งขันทางการตลาดแก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายเฉพาะกลุ่ม (Niche Product)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาสังคม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพแก่ประชาชนทุกวัย สถาบันครอบครัวและชุมชนในการ ดูแลป้องกันปัญหาสุขภาพอนามัย พัฒนาบุคลากรและโอกาสทางการศึกษา เตรียมความพร้อมในการปรับตัวสู่สังคม ผู้อาวุโส ตลอดจนส่งเสริมบทบาทและความสัมพันธ์ที่ดีของสถาบันครอบครัวและชุมชน

๒) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดย ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ วิจัยและพัฒนาเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่อเนื่องจังหวัดใน กลุ่ม และส่งเสริมความร่วมมือในลักษณะโครงข่ายการท่องเที่ยว กับประเทศในกลุ่ม GMS

๓) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยว โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตลอดจน พัฒนาการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการจัดทำฐานข้อมูลความ หลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมทรัพยากรชีวภาพ

๒) รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศน์ โดยการแก้ไขปัญหาการบุกรุก ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การปลูกป่า ปลูกหญ้าแฝก เพื่อฟื้นฟูที่ต้นน้ำและป่าชุมชน การจัดทำ Food Bank การ

ทำผายต้นน้ำแบบผสมผสานและผายกึ่งถาวร การป้องกันไฟป่ารวมทั้งการส่งเสริมอาชีพในชุมชนในพื้นที่ป่าตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาส และความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยิ่ง

๓) พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้เทคโนโลยี GIS ในการจัดทำฐานข้อมูลและนำไปใช้

๔) สร้างภาคีและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูก จิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมทุกระดับ ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจและบูรณาการหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและสาธารณภัย เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพะเยา

แผนพัฒนาจังหวัดพะเยา (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์ “แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย สังคมเข้มแข็งพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน”

ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิตปลอดภัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางการตลาด การ พัฒนา บุคลากร การพัฒนาคุณภาพผลผลิตและบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์และด้านการตลาด
๒. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายภาคเกษตรกรและภาคธุรกิจ อบรมพัฒนาทักษะความรู้ตลอดจนสนับสนุน การดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมกับการแข่งขันทางธุรกิจ
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวตลอดปี ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ ด้านการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวสู่การให้บริการอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๕. พัฒนาคือความพร้อมบุคลากรด้านภาษา สนับสนุนข้อมูลด้านกฎ ระเบียบ และการอำนวยความสะดวก ทางการค้าเพื่อการส่งออก สนับสนุนการเชื่อมโยงตลาดการค้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งการเชื่อมความสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) อาเซียน (AEC) และประเทศอื่น ๆ
๖. พัฒนาเส้นทางคมนาคม การวางระบบผังเมือง และการให้บริการเชื่อมต่อในระบบโลจิสติกส์รองรับ การเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor)
๗. พัฒนาแหล่งน้ำและโครงสร้างพื้นฐาน
๘. ส่งเสริมการค้าการลงทุนกับประเทศในกลุ่ม GMS และการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตในการเข้าถึงอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๒. ส่งเสริมเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และครอบครัวให้เข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา วัฒนธรรมและด้านการสาธารณสุข
๓. ส่งเสริมการเข้าถึงสวัสดิการสังคมในการมีส่วนร่วมของชุมชน
๔. ส่งเสริมศักยภาพ และเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชน เพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๕. สร้างกลไกป้องกันทางสังคมเพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของมนุษย์โดยให้ความสำคัญด้านการ พัฒนาเครือข่าย

๖. ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาทักษะภาษาและความเชี่ยวชาญในด้านอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตป่าเขตชุมชนและเขตเมือง
 - ๑.๑ ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
 - ๑.๒ สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๑.๓ ส่งเสริมการปลูกไม้ ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง และเพาะชำกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนและหน่วยงานนำไปปลูกเพื่อพื้นที่สีเขียว
๒. สนับสนุนการจัดการดินและน้ำ
 - ๒.๑ ก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธาร ปลูกแฝกตามแนวพระราชดำริ
 - ๒.๒ ฝักระวังและพัฒนาแหล่งน้ำสำคัญ
 - ๒.๓ บริหารจัดการแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอุปโภค บริโภคของชุมชน
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
 - ๓.๑ ผนวกรวมประชาสัมพันธัมถึงการใช้มาตรการบังคับในการลดการเกิดหมอกควันและไฟป่า
 - ๓.๒ ผลักดันส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน แนวทางการพัฒนา

๑. สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน และกลุ่มพลังมวลชนให้แสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๒. บูรณาการสกัดการนำเข้าฝักระวังกลุ่มเสี่ยง จับกุมผู้ค้า บำบัดผู้เสพ
๓. บูรณาการงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางเลือก
๔. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้นำท้องที่ ข้าราชการในพื้นที่ ตลอดจนเยาวชนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

**๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดพะเยา (พ.ศ.๒๕๖๑ -๒๕๖๕)**

วิสัยทัศน์ “ท้องถิ่นเข้มแข็ง แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย ภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพะเยา พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕
ประกอบด้วย ๕ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระบบเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

- ๑.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การค้า และการลงทุน
- ๑.๒ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำเพื่อประชาชน
- ๑.๓ พัฒนา สนับสนุนและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ๑.๔ พัฒนาองค์ความรู้ ระบบการผลิตแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร และเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพรวมทั้งด้านการตลาดอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาสังคม การศึกษา การสาธารณสุข ศาสนา และวัฒนธรรม

แนวทางการพัฒนา

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพทุนทางสังคม และสร้างองค์ความรู้ให้ชุมชนมีภูมิคุ้มกัน กำหนดวาระการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๒ การส่งเสริมอนุรักษ์ ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อพัฒนาประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น
- ๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ๒.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนระบบการจัดสวัสดิการประชาชน กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคง
- ๒.๖ ส่งเสริมบุคลากรภาครัฐ ประชาชน ให้มีทักษะชีวิต ภายใต้การอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน
- ๒.๗ ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาวะในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑ อนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืน
- ๓.๒ พัฒนาศักยภาพชุมชน เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๓ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อปท.เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ รักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

แนวทางการพัฒนา

๔.๑ ปกป้อง เติบโตชน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

๔.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

๔.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรประชาชนและพัฒนาศักยภาพด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔.๔ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการพัฒนา

๕.๑ บริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเวทีเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๕.๓ พัฒนาสมรรถนะขององค์กร และบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการบูรณาการการทำงานและพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

“ตำบลบ้านใหม่เมืองนำอยู่ มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี น้อมนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาระเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาสังคม การศึกษา สาธารณสุข ศาสนา และวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ รักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒. ชุมชนมีความเข้มแข็ง

๓. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๔. น้อมนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๕. ทรัพยากร ธรรมชาติไม่ถูกทำลาย

๖. มีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๘. เติบโตชนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๙. สร้างเวทีเรียนรู้ภาคประชาสังคม

๑๐.เทศบาลมีการบริหาร งานตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๒. ร้อยละของความพึงพอใจของประชาชนที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ชุมชนมีความเข้มแข็ง
๓. ระดับความสำเร็จของประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. ระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
๕. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการตามหลักหลักธรรมาภิบาล

๒.๕ ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละของรายได้ประชากร เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ ต่อปีต่อครัวเรือน (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๒)
๒. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลในการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๘๐)
๓. ระดับความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเป้าหมาย : ระดับ ๕)
๔. ระดับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (ค่าเป้าหมาย : ระดับ ๕)
๕. ร้อยละของเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (ค่าเป้าหมาย : ระดับ ๕)

๒.๖ กลยุทธ์

กลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ ๑

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและสนับสนุนระบบเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและการลงทุน
๒. พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำเพื่อประชาชน
๓. พัฒนาสนับสนุนบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
๔. พัฒนาองค์ความรู้ ระบบการผลิตแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร และเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพรวมทั้งด้านการตลาดอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานในระดับสากล

กลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ ๒

๑. พัฒนาศักยภาพทุนทางสังคม และสร้างองค์ความรู้ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ เพื่อพัฒนาคนในชุมชนและท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. ส่งเสริมและสนับสนุนระบบการจัดสวัสดิการประชาชน กลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคง
๖. ส่งเสริมบุคลากรภาครัฐ ประชาชน ให้มีทักษะชีวิตภายใต้การอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ ๓

๑. อนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความยั่งยืน

๒. พัฒนาศักยภาพชุมชน เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อปท.เพื่อการสนับสนุนการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ ๔

๑. ปกป้อง เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

๒. ป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงภายใน

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรประชาชนและพัฒนาศักยภาพด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๔. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กลยุทธ์ยุทธศาสตร์ที่ ๕

๑. บริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๒. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเวทีเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓. พัฒนาสมรรถนะขององค์กร และบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ

๔. ส่งเสริมสนับสนุนการบูรณาการการทำงานและพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

การ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เป็นการดำเนินการภายใต้สถานการณ์และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดและภายในประเทศ โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับประเทศ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม ทิศทางการบริหารจัดการตำบลบ้านใหม่ มุ่งเน้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็ง และศักยภาพ ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตำบล เพื่อสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขภาค การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายในตำบลบ้านใหม่ เพื่อเป็นฐานรากในการพัฒนาเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มอาชีพ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ขณะเดียวกันจำเป็นต้องปรับตัวในการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจในระดับจังหวัด ภูมิภาคและระดับประเทศ การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการคมนาคมขนส่ง ที่สะดวกต่อการเดินทางและโครงสร้างพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการขยายฐานการผลิต อาทิ ไฟฟ้าและประปา การพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต เตรียมรับมือผลกระทบจากปัญหาสังคมและปัญหาด้านสาธารณสุข โรคระบาดต่างๆ ที่อาจจะเกิดจากการเคลื่อนย้าย แรงงานและนักท่องเที่ยวโดยเสรี ความขัดแย้งทางสังคมและเชื้อชาติ การเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การค้ามนุษย์ จะต้องจัดสวัสดิการสังคมสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง การจัดการด้านการศึกษา เน้นการพัฒนามาตรฐาน ด้านการศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความเข้าใจหลักความพอประมาณ การมีภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล และเงื่อนไขมีความรู้ การมีคุณธรรม และความมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต และขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหาร และมุ่งเน้นการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การนำเกษตรทฤษฎีใหม่ตาม

แนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายแก่ครัวเรือน การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น การพึ่งพาตนเอง พัฒนานวัตกรรมและคุณภาพชีวิต ผ่านกระบวนการจัดทำแผนชุมชน สร้างแผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นชุมชนเข้มแข็ง การเสริมสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นพลังขับเคลื่อน การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของตำบล นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการองค์กร เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารราชการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์กร ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปลูกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม และสร้างความมั่นใจว่าการพัฒนาจะเป็นไปในแนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับประชาชนในท้องถิ่น ทุกภาคส่วนต้องพิจารณาการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกตำบลอย่างรอบคอบ

เทศบาลตำบลบ้านใหม่ มีจุดเด่นคือเป็นพื้นที่ติดภูเขา มีทรัพยากรป่าไม้จำนวนมาก พื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีทัศนียภาพที่มีความสวยงาม มีหนองบัว อ่างเก็บน้ำแม่เหี้ยเย็น แม่น้ำอิง เป็นแหล่งน้ำสำคัญในการทำเกษตร มีพื้นที่เหมาะสำหรับทำการเกษตร เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน นอกจากนี้ภายในพื้นที่ตำบลยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ หนองบัว และน้ำตกแม่เหี้ยเย็น เป็นน้ำตกที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จำนวน ๑๓ ชั้น สวยงามมาก การส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปของตำบล ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา และผลิตภัณฑ์จักสาน ตะกร้าทางมะพร้าว สามารถสร้างงานสร้างรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และผลิตสินค้าไปจำหน่ายสู่ตลาดภายนอก และในอนาคตการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย จะเป็นโอกาสที่จะทำให้ตำบลบ้านใหม่ สามารถพัฒนาสินค้าโอท็อปให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สภาพพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม น่าอยู่ และศักยภาพของเทศบาลตำบลบ้านใหม่ ตลอดจนความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่เกี่ยวข้อง ในด้านการท่องเที่ยว การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาคประชาชน ส่วนราชการ องค์กรภาครัฐ หน่วยงานเอกชน กลุ่มองค์กรต่างๆ จึงกำหนด จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของเทศบาลตำบลบ้านใหม่ คือ “เป็นเทศบาลที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตำบล น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

เทศบาลตำบลบ้านใหม่ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด รายละเอียดตาม แบบ ยท.๐๑

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการบริหาร

๑. การแบ่งส่วนราชการ แบ่งเป็นส่วนย่อย ๔ กอง ตามภาระหน้าที่สำคัญ ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง และกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๒. การวางแผนการบริหาร ดำเนินการโดยคณะผู้บริหารเทศบาล และสภาเทศบาล
๓. การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เน้นการประสานงานหน่วยงานในพื้นที่ได้แก่ สถานีอนามัย, โรงเรียน, วัด และกลุ่มองค์กรชุมชนเป็นหลัก
๔. การมอบอำนาจ มีการมอบอำนาจให้แก่ผู้บริหารในองค์กร เช่น รองนายก, ปลัด เทศบาล, หัวหน้ากองและยังมีการแบ่งงาน มอบอำนาจในการรับผิดชอบหน้าที่ภายในกอง แบ่งงานย่อยให้แก่บุคลากรในสังกัด
๕. การกำกับดูแล มีการกำกับดูแลในฐานะนายกเทศมนตรี และปลัดเทศบาล ในการกำกับดูแลการทำงานของพนักงานในสังกัด]

ด้านระเบียบกฎหมาย

มีการดำเนินการระเบียบกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของ เทศบาล และภารกิจถ่ายโอน

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อการพัฒนา

จุดแข็ง

๑. เทศบาลตำบลบ้านใหม่ เป็นองค์กรที่พร้อมด้านการบริการ โครงสร้างพื้นฐาน และความสามารถในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน
๒. ชุมชนตำบลบ้านใหม่ มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง
๓. ประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชนให้การสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานของ เทศบาล พร้อมให้ความร่วมมือ
๔. ตำบลบ้านใหม่ มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ และพร้อมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบล ได้แก่ น้ำตกแม่เหียง อ่างเก็บน้ำหนองบัว อ่างเก็บน้ำแม่เหียง
๕. ตำบลบ้านใหม่ มีแหล่งโบราณสถานภายในตำบล
๖. เป็นตำบลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และมีพื้นที่ประกอบการเกษตร

จุดอ่อน

๑. มีการเผาวัชพืช ขยะ ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ
๒. ระบบน้ำชลประทานไม่เพียงพอต่อการผลิตพืชในฤดูแล้ง
๓. ปัญหาการบุกรุกทำลายป่า
๔. เทศบาลมีงบประมาณจำกัด ไม่เพียงพอต่อการความต้องการของประชาชน
๕. ขาดการจัดระเบียบผังเมืองและไม่ได้อยู่ในเขตควบคุมอาคารและผังเมือง
๖. ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการจัดการสิ่งแวดล้อม
๗. ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจกับการมีส่วนร่วมในด้านการเมือง การบริหารท้องถิ่นเท่าที่ควร

โอกาส

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยที่หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่งเสริมและสนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจให้แก่เทศบาล

๒. นโยบายการพัฒนาให้เมืองพะเยาเป็นเมืองน่าอยู่

๓. แนวโน้มการท่องเที่ยวของโลกเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสุขภาพ

๔. การส่งเสริมสนับสนุนให้นำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต

๕. รัฐบาลสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เผยแพร่และถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๖. การส่งเสริมให้มีแหล่งท่องเที่ยวของตำบลและจังหวัดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

๗. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

อุปสรรค

๑. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภูมิภาค ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น

๒. ปัญหาเสพติด การว่างงานนอกฤดูการผลิต ภาวะค่าครองชีพที่สูง

๓. มีการแสวงหาผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรเพื่อหวังผลตอบแทนระยะสั้น

๔. ประชาชนไม่ให้ความสนใจในการพัฒนาที่เป็นส่วนรวมเน้นการพัฒนาเฉพาะชุมชน/หมู่บ้านตนเอง

๕. ความทันสมัยและกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นลืมนวัตกรรมตนเอง และก่อให้เกิดปัญหาต่อเยาวชน

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นเหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอ ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นโดยตรง ซึ่งบางสถานการณ์เทศบาลก็ไม่มีแผนการที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณนั้น หรือช่วงระยะเวลานั้น ๆ เนื่องจาก สถานการณ์การเงินคลังของเทศบาลเอง และความจำเป็นตามภารกิจของเทศบาลที่ต้องดำเนินการประจำอยู่แล้ว ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอได้ทันท่วงที